

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Nec de possibili substantia prædestinati prædestinationis eius effectus
est.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

condique, & apponi à Deo posset prædestinatus: ergo eius creatio, & positio absoluta à Deo ex fine gloriæ supernaturalis prædestinati ex meritis Christi, gratiæ subinde, & effectus prædestinationis de facto fuisse negatur, iuxta ipsorum doctrinam, ab Augustino: immò iuxta eorundem doctrinam intentio finis, ex quo homo decretus fuerit præsupponi ad decretum de eius conditione debet atque eodem decreto, quod electio ad eum finem est, amari: quare ut ex fine gloriæ homo absolutè condatur, nequit aliter, quam ex eo fine decreti: tametsi semel ex alio fine conditus, decretusque absolutè homo, possit à Deo ad finem gloriæ ordinari: tunc autem homo ipse, eiusque substantia, & productio ex supernaturalis gloriæ suæ fine non esset: quare, nec iuxta hanc solutionem, prædestinationis gratia, & effectus, Christi meritis debetur. Tertiò: quidquid contra præfatos Hæreticos eis locis Augustinus contendit, cassatum ea solutione est: cum ipsi hominem, eiusque creationem absolutam ex fine supernaturalis gloriæ suæ, & ex meritis Christi fuisse aqua facilitate responderent. Quartò, supernaturalitas necessaria ad effectum, & gratiam prædestinationis ex meritis Christi, sine supernaturalitate non defuitur, sed ex defectu virtutis activæ, & ex activæ naturalium causarum ad illa, iuxta Patres, & Concilia, & entis supernaturalis essentiam, & definitionem ab ipsis explicatam, & à tota Theologia receptam, ut contra Hæreticos notabamus n. 2. quin, si præfata ad finem supra exigentiam, & activitatem naturæ totius, omniumque causarum naturalium non sint, nec finis supra naturam, ac proinde supernaturalis esse potest. Quintò: cum non minus reprobi, quam prædestinati ex fine gloriæ supernaturalis ipsorum fuerint per hos Autores à Deo absolutè decreti, producti, atque in rebus positi, & illos etiam omnes ex meritis Christi fuisse productos dicendum iuxta hanc solutionem erit: quoniam, etsi nihil contra dogmata Theologica videatur rigore consequentiæ contineri, minus tamen bene auribus sonat ei propositioni apud Theologiam infusis.

8. Postremo Augustini testimonio ex epist. 105. verbis illis, *sed pro impiis solummodo Christus mortuus est, ut iustificarentur* (quæ repeti diximus de natura & gratia c. 11. & serm. de verb. Domini cap. 14. eorum sententia supposita vel æquivalenter asserta c. 14. de bono perseverantiae his verbis, *Si Dei aliter iudicio à perditionis massa non sunt gratia prædestinationis disjuncti*) aliud est ab eius autoritate pro negativa hac conclusione argumentum. Etenim impij, & perditionis absolutè massa non sunt homines pro statu possibilitatis adhuc præcisi, sed iam vel peccato originali saltem infecti, vel ei proximè obnoxij, atque ad massam perditionis ex Adamo eiusque prævaricatione pertinentes (loquor cum Augustino de puris hominibus reliquis à Deipara qua nullo ex eis modis impia nec ad perditionis massam pertinens, peccatõe originali obnoxia fuit, sed præservatiõe, nedum à peccato, verum ab obnoxietate, & debito eius à filio, & per filium multis retrogradibus redempta) quod absoluta solum propagatione ex Adamo, qua eius propagines, atque ad eius familiam pertinentes, atque peccato, absolutè obnoxij constituuntur, fieri potest: ergo ad prædestinationem adequatè sumptam, & qua prædestinatus ex perditionis massa descendit à reprobis (qui alia massa illius pars sunt) ac subinde gratiam omnem, & effectum prædestinationis, supponitur absoluta eorum ex Adamo propagatio, productio, & existentia, ex sententia Augustini: ergo neque esse prædestinationis ipsius gratia, aut effectus. Dices, posita (ut reuera fuit) cæterorum à Deipara inclusione in pacto Prothoparentum pro posteris, eorum propagatio ex Adamo est originalis peccati ipsorum vltimum complementum, ergo non solum supponuntur homines peccato obnoxij, sed iam etiam peccatores, si eorum propagatio, productio, & absoluta existentia ad initium gratiæ prædestinationis ex meritis Christi est supponenda, ac proinde, & gradatim posterius, & posterius eunt homines per Christi merita prædestinandi. Respondetur primò propagationem ex Adamo, se ipsa, sola, & formaliter sumpta non esse complementum vltimum originalis peccati, sed ut coniuncta cum negatione infusionis gratiæ in pri-

mo illo instanti durationis, qua homo primum exitit, atque ex Adamo propagatus est: si enim tunc simul gratia infundatur, quæ formaliter peccato opponitur, omni mortali etiam originali, etsi ob inclusionem in pacto Prothoparentum, atque ex ipsis propagationem in Adamo peccaverit, & obnoxius originali contrahendo sit, ipsum tamen non contrahet: ut qui Deiparam in pacto inclusam, debitumque originalis contraxisse volunt, illud tamen non incurrisse defendunt, atque ea ratione Theologizantur omnes. Sed tamen eo permisso: quod posterius, & posterius homines per Christum, eiusque merita prædestinentur, nihil absurdi continet, sed veritatem aliam, quam docuimus probavimusque controu. 3. de incarn. disp. 3. de ordine decretorum incarnationis discutientes. Porro à ratione aequè firmiter, immò firmius adhuc probari conclusio hæc de facto potest ex conclusione 2. eiusque probationibus iam subiungendis: quibus vniuersum substantiæ cuius prædestinati negatur posse esse suæ prædestinationis effectum, etenim à potentia ad actum negatiue inuitabilis prorsus consequentia est.

CERTAMEN II.

Nec de possibili substantia prædestinati prædestinationis eius effectus est.

1. Dicendum est secundo. Substantia, & productio prædestinati nequit esse suæ prædestinationis effectus. Habet eisdem Patronos quos dedimus pro conclusione prima, dum enim illam à ratione probant, rationem impossibilitatis hic assertæ, ut non ad formam, & in terminis adducunt, & efformant, attingunt tamen. Sed mireris magis, Soarium ipsum contentiosum etiam Patronum habet Prologomemo 3. de gratia ubi veram rationem gratiæ naturæ productioni conuenire non posse contendit: quia, ut Deus bonum velit homini, ut bonum illius est: atque, ut ad rationem gratiæ requiritur, oportet, ut homo iam productus supponatur, quod verissimum est, at ipsius doctrinæ consequens, siquidem per Soarium nil potest esse effectus prædestinationis, quin gratia sit, & supponat substantiam & naturam hominis cui gratia est: atqui substantia, & natura hominis prædestinati eiusque absoluta productio, nec supponit, nec potest supponere substantiam, & naturam prædestinati: ergo neque est, neque esse potest gratia, & effectus prædestinationis ipsius per, & contra Soarium ipsum. Attingit tamen, ut dixi hoc loco, vnde in consequentiæ redarguitur rationem, qua illam posset vitare: Eam rationem satis congruam reddidit Magister meus Didacus Daza ex communi nostro Magistro Patre Vasquez: quia nimirum finis beatitudinis, & gratiæ cuiusvis ad ipsam conducentis, & perducentis prædestinatum comparatur ad hunc ut finis qui ad finem cui: atque, ut forma ad subiectum, non autem uti finis ad medium: at forma omnis supponit naturam suam ac necessario subiectum iam existens: ergo & finis beatitudinis, eiusque intentio, & mediocrum ad ipsum de facto consequendum providentia, & prædestinatio supponit prædestinatum, cui gloria intendenda, & de mediis ad illam providendum per prædestinationem est. Argumentum hoc de se satis congruum, & verosimile apparet: tamen aliquid aliud restat addendum ad totam eius efficaciam explicandam; quod nescio an ab eius efformatoribus fuerit indagatum vel omisum: Alitimo autem indagatum non fuisse: quia utique complacentiam Dei erga possibilia pro statu præcisiue possibilitatis esse posse plane admittit; quo admissio, ratio finis cui, & cuius gratia, siue ex cuius complacentia finis gloriæ quis, & propter quem media à Deo amari, fierique debent, etiam ex ea sui pro statu possibilitatis complacentia, & salutis, ac beatitudinis eius amore, fieri, (tametsi antecius ad beatitudinem, mediisque reliqua

ad ipsam) non posse, minimè probat; ac proinde nec medium, seu effectum esse prædestinationis repugnare, ut cum eis Doctoribus hæc conclusio statuit.

2. Ex nostris autem principiis ex eo, quod prædestinatus sit finis *qui*, & subinde, ex cuius complacentia, cum finis *qui* siue eius beatitudo, ac propter ipsam mediâ, quibus ea à prædestinato obtineatur, amentur, eligantur, & prædestinatione prouideantur, debere necessario supponi, ac proinde non posse illam effectum prædestinationis esse facile, ac dilucide probatur. Omnis amor finis *qui*, & subsequens electio mediorum ad illum obtinendum debet necessario esse ex complacentia in fine *cui*, siue persona, cuius gratia, cum finis ipsi amatur, tum mediâ ad illum ipsi obtinendum prouidentur: atqui omnis complacentia in fine *cui* siue persona, cuius gratia ipsi finis amatur, & mediâ ad illum obtinendum prouidentur, absolutam productionem, & existentiam finis *cui*, & personæ necessario supponit: ergo omnis amor finis *qui*, & mediorum ad illum obtinendum, eorumque prouidentia supponit necessario absolutam productionem, & existentiam finis *cui*, siue persone, cuius gratia, & finis *qui* & mediâ ad ipsum consequendum amantur, & prouidentur; ergo absoluta productio, & existentia finis *cui*, seu personæ, cuius gratia, & finis, & mediâ amantur, & ad illum obtinendum prouidentur, amoris, & prouidentia horum nequit esse effectus. Postrema hæc consequentia est cuiusdam; nihil enim potest esse principium productionum eius, quod natura & essentia sua absolute productum, & existens supponit; ni plura contradictoria contra mutam causalitatem causarum, quæ, ut caulent absolutam existentiam supponunt, a nobis, cum in physicis, controuersia de causis, tum in hoc, & reliquis Theologicis tomis notata admittantur. Pergo: atqui omnis prædestinatus est finis *cui*, seu persona, cuius gratia finis *qui* beatitudinis suæ, & mediâ ad illum amantur atque prædestinatione prouidentur, ergo nequit esse amoris finis, & mediorum, atque prouidentia illorum, siue prædestinationis effectus: concludit euidenter discursus, si primi syllogismi minor firma consistat, quam se proba. Nulla complacentia esse in aliquo potest, pro statu solius possibilitatis prædictæ cognitæ, & considerato, sed solum in posituæ existentia, atqui respectu finis *cui*, seu cuius gratia finis *qui* & mediâ amantur, ac prouidentur, est complacentia aliqua: ergo supponit eius finis *cui*, & personæ, cuius gratia, non solum possibilitatem prædictam, sed posituam eius absolutam existentiam & productionem. Concludit etiam syllogismus, si maior sit firma; probata vero à nobis, & ab oppositionibus vindicata fuit ex contrâ. 4. de voluntate disp. de affectibus Dei erga creaturas, & summarie controu. 6. de prouidentia. Quod si ex quo fine alio, quam suæ beatitudinis productus prædestinatus, & existens absolute ad sui prædestinationem supponatur inquiras. Dico, si de fine determinato speciali roges, rem puræ diuinationis inquirere te; cum plures esse possint, nec sit de aliquo reuelatio, neque apud Patres aliquod indicium infinitum, communi locutioni, quod ad finem gloriæ conditi à Deo finis satisfeci citata controu. 6.

3. Iam fundamentis contrariæ sententiæ occurrere pronum ex dictis pro nostra sententiâ est, dicunt primo; substantia prædestinati ita ad obtinendam ab ipso de facto gloriâ conducit, ut siue ea nequeat ab ipso gloriâ obtineri, ut de se claret: idque à Deo non ignoratur, cum prædestinatum producit: sed reliqua mediâ, quæ ita, atque ex scientia gloriæ per ipsa de facto obtinendæ ex eo præcise, quod ita, & ex ea scientia à Deo apponantur, sunt effectus, & gratia prædestinationis: ergo & substantia prædestinati, gratia, & effectus prædestinationis suæ erunt. Distingue iuxta dicta primam partem maioris: substantia prædestinati est aliquid necessarium ad obtinendam ab ipso gloriâ, ut medium nego, ut subiectum, & finis *cui* ipsa intenditur, & ad quam mediâ à Deo præparantur, concedo: inde autem, ut vidimus, potius inferitur eius substantiam à prædestinatione non poni, sed supponi. Quod autem dicitur Deum non ignorare substantiam illam cum gloriâ coniungendam, imò id scire, cum prædestinandum producit, materialiter, & comitanter identice, admittendum est: formaliter verò, & directiue ad prædestinati productionem, est falsum, & negandum; cum enim

non ex intentione gloriæ suæ, sed ex alio fine homo productus primo, & absolute existens prædestinationi suæ natura præcedat, ex ea scientia de ipsius conuictione cum gloriâ suâ (quæ, ne intenditur quidem pro signo illi, neque intendi ipsi ut diximus pro illo potest) nequit ipsa absoluta productio, & existentia à Deo decerni ac præcedere, etsi ea scientia omniscio Deo adsit ad eas à Deo decernendas impertinenter prorsus se habet, secus ad mediâ infallibiliter coniungenda cum salute & gloriâ prædestinati ex subsecuta ad eius productionem intentione, ut prædestinationem apponenda, quæ nisi ex scientia mediâ cuiusque directione disponi, apponere prædestinationem non possunt, ut d. 2. demonstrauimus.

4. Dices, mors opportuna, & quandoque immatura, & primum absolutum non esse prædestinati, lux est prædestinationis effectus, ut constat ex illo sapienter. *Repro est ne malitia mutaret intellectum eius, &c.* Ex uarietate de electis omnibus propè finale iudicium videtur dicitur Matth. 24. *Sed propter electos breuiabuntur dies illi, & profectio Antichristi, ut mundus hic, atque eorum vita subinde finiatur, ne persecutioni succumbant, & periret: ergo & eius absolutum primum esse, & substantiam primo existens, & producta prædestinati prædestinationis effectus esse, esse uero saltem absolute potest.* Contrarium quippe eadem (ut uulgo dicitur) esse ratio debet. Confirmatur: quia plurimum peccatorum conseruatio, quæ uis eos tandem de antea perditâ uita sua penitentia, & finali penitentia saluamus, effectus prædestinationis ipsorum procul dubio est: ergo & eorum prima absoluta productio, & existentia. Probatur consequentia: liquidem & substantia prædestinati conseruata eadem est, quæ primo producta & productio, quæ sequenti duratione producit, uel eadem est cum prima ipsius productione, uel ipsi omnino similis, & aqualis. Antecedenti utroque alio modo negatur consequentia utraque; quia tam non quam uice conseruatio accidentarium quid est primo producta substantiæ prædestinati, quam realiter utraque essentia sua supponit, & quæ ut subiectum, & finis cui prædestinationem necessario supponitur, ut vidimus; secus autem mors, aut conseruatio.

5. Opponitur S. Th. 1. p. q. 23. art. 8. dicens conceptionem Iacob precibus Isaac Patris à Deo obtinere prædestinationis ipsius Iacob effectum fuisse: ea uero sit substantiæ Iacob prima existentia, & productio. Ceterum S. Thom. nullatenus eo articulo docet, quod opponitur, quæ autem aduersariis ita absonare potuerunt argumentis: *sed contra* eius articuli, ubi nihil S. Thom. affirmat, sed solum dubiam reddit questionem, quam uis ut in reliquis argumentis, *sed contra* solet, & neque de hac questione agit sed de illa, an prædestinatio aliquis peccatorum Sanctorum possit iuari: neque de conceptione Iacob sed de natiuitate, quæ ad hoc deservit, ut possit esse parentum ab originali mundari. Directe autem questionem respondens tandem, solum concludit, Isaac omnino aliquo modo ad effectum prædestinationis Iacob inuise: quia ni conceptus natusque fuisset prædestinatio non esset impleta, quod uerissimum est: quia neque esset prædestinatus, neque ullus prædestinationis eius effectus, non tamen, quia conceptio ipsa effectus esset prædestinationis illius, sed quia eius productio, & existentia ad prædestinationem Iacobi, ac subinde omnes prædestinationis eius effectus necessario supponenda non esset, ac proinde quæ ipsam impetrarunt, Isaac preces prædestinationem inuenerunt, etsi ipsa prædestinationis Iacobi effectus minimè fuerit. Reliqua quæ Soarius, & allecti contra prædictas conclusiones à paritate, & exemplis opponunt, eo consequentiæ uitio laborant quod notabamus in 1. ex eo enim, quod prima unius productio effectus prædestinationis alterius fuerit de facto, esse possit, & propterea prædestinationis esse de facto, uel saltem esse posse, non concludunt, ut ex ratione nostræ conclusionis claret.